

Káló

Az örök idők óta világító Nap mesélte az öregasszonyoknál is pletykásabb kósza Szélnek, hogy élt valamikor egy tüzes szemű, jóképű cigánylegény, akit Kálónak hívtak. Káló Rumakurku vajda egyetlen fia volt. Anyja, a szépséges Drudma, a kék gyöngyöket síró, belehalt fia születésébe. Az anyja szépségét öröklő fiút a cigánykaraván vénasszonyai nevelték nagy szeretetben. Estéenként titokzatos történeteket meséltek neki a piros szemű fehér, a gyönyörű szigetről, ami régen Cigányország volt, a hatlábú csábos szirénekről, kiknek látása bódulatba ejtette az egyszerű embereket. Káló mosolyogva hallgatta az öreg cigányasszonyokat, nem hitt a tündérekben, sem az emberfaló rémekben. De egy este, ahogy lovát itatta a folyónál, varázslatos dolgot látott. A víz mélyén fátyolba öltözött káprázatos szépségű lányok táncoltak, akik kacagva hívogatták. - Gyere ki vízi birodalmunkba, te szép cigánylegény. Válassz feleséget közülünk - biztatták. - Káló megnémult a csodálkozástól, és nem tudott megszólalni. Ekkor kivált egy lány a többi közül és feljött a víz színére. Fekete haja kígyóként tekeredett utána. Kék szeme zöld lángokat vetett, ahogy a fiúra nézett. - Zurdána vagyok, a vízi birodalom királynője. Ne félj tőlem - szól: susogva, és közelebb lebegett a fiúhoz. Kálót elöntötte a forróság, és azon nyomban beleszeretett Zurdánába. - Mit akarsz tőlem, - szegénytől te, a vízi birodalom királynője? - jött meg a szava Kálónak. - Szeretlek, és a feleséged akarok lenni, de előtte beszélned kell Dimkártával, a hínárhajú boszorkánnyal, mert csak ő adhat engedélyt arra, hogy földi ember asszonya lehessen - válaszolta a királynő. - Hogy szerethetsz engem, amikor most láttál először? - csodálkozott Káló. - Úgy, ahogy te szerettél meg engem - nevetett Zurdána. - Ez igaz. Szeretlek - vallotta be Káló is szégyenkezés nélkül. - Merre találom meg azt a hínárhajú boszorkányt? - Menj mindig nyugatra, arra, amerre a Nap nyugszik. Át kell kelned három folyón, három hegyen, három tengeren. Az Ezüst kövek Birodalmában, egy eldugott fükunyhóban megtalálod - magyarázta az utat a vízi tündér. - Holnap reggel útra kelek, és megkeresem, ha belehalok is - ígérte Káló és meg akarta ölelni a szépséges Zurdánát, de csak vizet ölelt erős karja. Eltűnt a lány, el a vízi birodalom, mintha csak álmolta volna az egészet. Leült a folyópartra, és nézte a vízben sodródó faágakat. Úgy elmerült gondolataiban, hogy észre sem vetít: Gilzét, a kipirult szép cigánylányt. - Jaj, - Káló, de jó, hogy megtaláltalak - örvendezett a lány és a fiú mellé telepedett. - Mi történt? - kérdezte unottan Káló, de gondolatai máshol jártak. - Most tudtam meg Zurka nenétől, hogy döntött a vének tanácsa - súgta Gilze. - Igen? - vetette oda a fiú. - Téged nem is érdekel igazán! Nézz rám Káló, és mondd el, ha bánt valami, hiszen holnaptól már az asszonyod leszek. Így döntöttek a vének - jelentette be diadalmasan a lány. - Nem! Nem lehet! - kiáltotta Káló remegve. - De bizony! - incselkedett a lány, aki nem látta a fiú kétségbeesett arcát. - Nem, nem lehet! - ismételte meg Káló. A lány rádöbbsent, hogy a fiú nem akarja őt asszonyának. Egy ideig mélyen hallgattak mind a ketten. - Mást szeretek, Gilze. Holnap elmegyek messzire innen - szólalt meg Káló. - Ezt nem teheted velem! Megölnek apámék! - rémült el a lány. - El kell mennem. Te meg találsz mást magadnak - mondta vigasztalóan Káló. - Nekem nem kell senki rajtad kívül! Ha arcom száz telet is lát, ha száz ránc fogja is csúfítani, én akkor is várok rád, Káló - sírta Gilze, és elfutott a sátrak felé. - Te szegény, te szegény! - sóhajtott Káló szomorúan, és maga elindult apja sátrába. Másnap

hajnalban még aludt a tábor, amikor elindult. Nem merete szándékát elárulni a vajdának. Megszökött, mert szöknie kellett, úgy megbabonázta a szépséges vízi tündér. Felült foltos lovára és nyugatnak indult. Ment hegyeken, völgyeken keresztül, zord sziklákat kerülgetett, folyókon úszott át lovával, és csak a harmadik napon pihent meg. Betért egy erdőbe, lovát megkötötte, ő maga meg a fűre feküdt, és azon nyomban elaludt. Álma olyan mély volt, mint a bánatos emberek sóhajtása, mégis hamarosan felébredt, mert az arcához ért egy hideg, nyálkás kígyófarok. Villámgyorsan előkapta törét, és levágta az iszonyatosan vonagló koronás kígyó fejét. Ekkor életre kelt az erdő, recsegték-ropogtak a száraz gallyak, a levegő megtelt kígyósziszegéssel. Káló remegett félelmében, ahogy meglátta az ezer és ezer kígyót. Ott vonaglottak, tekeregtek a lába előtt. Villás nyelvüket nyújtogatták, mintha csak csúfolódtak volna vele. - Mit tegyek? - gondolta nyugtalanul, amikor észrevette, hogy halálos csend támadt. Ettől még jobban megijedt, és még nagyobb veszélyt sejtett. Óvatosan körülnézett, de nem látott senkit, csak a földhöz lapuló kígyósereget, mozdulatlanra merevedve. - Mit tettél, te ember? - sziszegte valaki Káló fülébe. A fiú majd szörnyethalt ijedtében, mikor megpillantotta a fa ágairól lógó újabb koronás kígyót. - Megölted a kígyók bölcs királyát - sziszegte tovább az egyre mérgeesebb kígyókirálynő. - Bocsáss meg nekem, ékes szépségű, tündökletes királynő, nem tudtam ijedtemben, hogy mit teszek - válaszolta hízelegve Káló. - Szumur-Szuvuszur a nevem - enyhült meg a kígyókirálynő. - Csodaszép neved van - mondta óvatosan Káló. - Akkor vegyél feleségül - sziszegte gonoszul a hiú Szumur Szuvuszur. - Ó nem tehetem, mert én annál jobban kedvellek téged - válaszolta az elkéült Káló. - Hogy? - ágaskodott Káló felé a kígyókirálynő. - Tudod, én kígyóhússal élek, és nem venném a szívemre, ha egy reggel kedvem támadna beléd harapni - hazudta nagy félelmében a fiú. - Értem! - bólintott Szumur-Szuvuszur, és a lehető leggyorsabban messze küszökölt Kálótól. Szaporán követte a királynőt a kígyósereg. - Megszabadultam tőlük! - ujjongott Káló, és felpattant lova hátára, aztán vágatott a szél felé is sebesebben nyugat felé. Újból maga mögött hagyott egy sötét erdőt, de meg nem állt volna semmi kincsért sem. Egyszer csak olyan fényességet látott, hogy majd megvakult belé. Amerre csak nézett mindenhol ezüst és ezüst és ezüst. A fák, a füvek, a kövek, talán még az égbolt is ezüsből volt. - Ez hát az ezüst kövek birodalma - állapította meg a cigánylegény. - De hol lehet Dimkárta, a hínár hajú boszorkány fűkunyhója? - tűnődött, és elindult arra, amerre a legfényesebben ragyogtak az ezüstkövek. Ment, mendegélt, mígnem lova megállt és keservesen nyihogni kezdett. - No, te, Zürzű! Csak nem ijedtél meg valami ronda, hatlábú szörnyetegtől? Indulj már! - nógatta a tarka lovat Káló. De a ló meg sem moccan, csak nézett maga elé. - Ennek a fele sem tréfa - gondolta a cigányfiú, és leszállt a tarka hátáról. Körülnézett. Még a bokrokat is széthajtotta, hátha ott leskelődik valami elvarázsolt gonosz lélek. De bizony senkit sem talált. Már éppen nyeregbe ugrott volna, amikor észrevette, hogy lova hátán egy ezüstsínű teknősbéka üldögél egykedvűen. - Hát te ki vagy, és hogy kerültél ide? - kérdezte meg lepődve a fiú. - Tatama vagyok, a bölcs hírnök. Legalábbis ezt mondja az úrnőm - kuncogott a teknősbéka, és jól megnézte Kálót, majd így folytatta. - A pókok királynője, Beriza-Biza látni akar, mert nem volt még olyan legény, aki élve eljutott volna ide, az Ezüst kövek Birodalmába. - Bár sietős az utam, de elmegyek Beriza-Bizához, hátha megtudok tőle valamit hínárhajú boszorkányról - válaszolta kis gondolkodás után Káló. - Induljunk - mondta Tatama. A teknősbéka fent ült a ló hátán, Káló meg ott gyalogolt mellettük. Egészen besötétedett, mire Beriza-Biza ezüsthálóból font palotájához értek. A kapuk maguktól kinyíltak, így simán besétálhattak a pókok

királynőjének tróntermébe. Beriza-Biza nem széken ült, hanem egy függőágyban feküdt. - Úrnöm! Parancsodat teljesítettem. Íme, itt van Káló, a bátor cigánylegény, aki minden baj nélkül lépett be a birodalom területére. Azt mondta, hogy útját senki sem nehezítette meg, se szörnyekkel, se kék hajú tündérekkel nem találkozott - hadarta el gyorsan Tatama és kihátrált a trónteremből. - Gyere közelebb! - parancsolta Beriza-Biza. - Káló vigyázz! Oda ne menj hozzá! - sikította egy hang. Ebben a pillanatban valaki felemelte a halálra vált fiút, és elrepült vele. Másnap reggel Káló egy illatos főkunyhóban tért magához. Mellette egy gyönyörű lány ült, akinek zöld hajában sárga virágok illatoztak. Szeme kék volt, mint az ég. - Ne félj, nálam jó helyen vagy, itt nem bánthat senki. A pókok királynője egy kis emberhúsrá áhítozott, de mint lábai egyikét rácsálja mérgében, amiért elrabolták tőle - mondta a zöld hajú lány. - Ki vagy te? - kérdezte Káló. - Dimkárta vagyok. Sokan hínár hajú boszorkánynak is neveznek, mert a Természet anyja zöld hajjal ajándékozott meg. Aki más, mint a többi, arra könnyen ráfogják, hogy boszorkány. De én csak egy egyszerű lány vagyok. - Ha nem vagy boszorkány, akkor miért tudsz úgy repülni, mint a madarak?- kérdezte óvatosan Káló. - Ó, ezt anyámtól örököltem. Ő a Keleti Szél. Apám nem más, mint a Decemberi Hó - válaszolta nevetve Dimkárta. - Én azért jöttem el ide az Ezüst kövek Birodalmába, hogy veled beszéljek. Megszerettem, és feleségül akarom venni a vízi birodalom királynőjét, Zurdánát, ő küldött el hozzád, hogy engedélyedet kérjem - mondta Káló. - Ó, te cigányfiú, te! Azt hittem okosabb vagy és észreveszed, ha játszanak veled. Zurdána csak bolondítja a földi legényeket, akik sorban vízbe ugranak érte. Nem szeret ő senki mást, mint a büszke Hold királyt, akinek viszont ő nem kell. Így aztán bosszúból az ilyen, verő, földi legényeket kápráztatja el. Ismerem Zurdánát, hogyne ismerném, hiszen együtt nevelkedtünk a szelek szárnyán. Kár volt ezt a hosszú, veszélyes utat megtenni miatta. Felejtsd el őt, és keress magadnak egy hűséges földi asszonyt, aki nem nevet a könnyeiden, hanem veled sír - mondta a zöldhajú lány és őszintén sajnálta Kálót. - Én bolond meg elhitem, hogy igazán szeret! - sóhajtott bosszúsán a fiú. - Álmodban egy Gilze nevű lányt emlegettél - szólt kedvesen Dimkárta. - Gilze? - Ezt mondtam volna? ... Gilze! - csillant fel Káló szeme, és olyan vidám lett, hogy a búbánat messzire szaladt tőle. - Szeretnéd gyorsan viszontlátni a te Gilzédet? - kérdezte mosolyogva Dimkárta. - Igen! Nagyon szeretném! - kiáltotta a fiú sóvárogva. - Akkor idd meg ezt az illatos bort. Ettől elalszol, és ott fogsz felébredni a folyóparton, ahol utoljára találkoztatok. No, idd ki, ne félj, én nem akarlak elvarázsolni - nevetett Dimkárta. - És a lovam? - kérdezte Káló. - Az is ott fog legelészni melletted, mire felébredsz? - válaszolta a zöld hajú Dimkárta. - Köszönöm jószágodat, szép; Dimkárta... és igazán mondom, hogy ne búsulj zöld hajad miatt, mert nagyon szép... mert... mert... - de tovább nem tudott már beszélni, az, illatos bortól mély álomba merült. Káló érezte, hogy repül majd azt is, hogy iszonyatos sebességgel zuhan lefelé, de mégsem félt. A szél simogatására ébredt. Körülnézett. Minden úgy volt, ahogy Dimkárta ígérte. A folyóparton ébredt, tarka lova ott legelészett mellette. A cigányasszonyok hangosan nevettek, és tarka ruhájukat mosták a békésen hullámzó vízben. - Végre, hogy felébredtél, te álomszuszék! - lépett oda hozzá jókedvűen az almaarcú Gilze, és megcsókolta az álmos szemű fiút. - Hát nem haragszol rám? - kérdezte csodálkozva Káló. - Ugyan miért haragudnék? Mert szépet álmodtál? - incselkedett a fahéj illatú Gilze. - Talán álmodtam az egészet, a kígyókirálynőt, Tatamát, a teknősbékát, Beriza-Bizát, a zöldhajú lányt, a vízi birodalom királynőjét? - gondolta Káló, miközben magához ölelte a lányt. - Gyere apád már keresett - hívta Gilze a fiút, de Káló előbb lehajolt és megmosta arcát a folyóban. Abban a

pillanatban meglátta a gyönyörűséges Zurdána arcát. Káló mozdulatlaná dermedt a csodálkozástól, majd jóízűen nevetni kezdett, de olyan hosszan, hogy még a könnye is kicsordult. - Mi történt? - kérdezte izgatottan Gilze. - A folyóban lakik egy durcás vízi tündér, aki mérgeben kinyújtotta rám a nyelvét - válaszolta vidáman Káló, és átölelte a szép cigánylányt. - Nahát Káló, micsoda gondolataid vannak! - nevetett a lány is. Talán még ma is nevetnek, ha a vízi tündér azóta el nem költözött egy másik folyóba, egy másik tüzes vérű cigánylegényt bolondítani.